

دخلوخروج

شنبه ۱۶ آذر ۱۳۹۸ - شماره ۴۳

خراسان شماره ۲۰۳۶۰

پرونده روز

آیا مهریه گرفتنی است؟

سوال: حق طلاق دارم ولی مهریه ام را بخشیده‌ام، می توانم برای طلاق مهریه ام را مطالبه کنم؟

سلام، من هنگام عقد در سند ازدواج مان حق طلاق بلا عزل را از همسرم گرفتم، اما در همان موقع همسرم دادن این حق را منوط به بخشیدن مهریه ام کرد، من نیز مهریه را بخشیدم. متأسفانه به دلیل مسائلی مجبورم از همسرم جدا شوم، آیا می توانم ادعای مهریه بکنم؟

پاسخ: سلام اگر مهریه خود را قطعی بخشیده باشید در هیچ شرایطی حق مطالبه مهریه تان را ندارید، به این معنی که در دفترخانه یا محکمه ای رسمی اقدام به بخشیدن مهریه تان کرده باشید.

مهریه عقدی جدا از عقد نکاح است و هیچ ارتباطی با طلاق ندارد. شما می توانید به هر نحو طلاق بگیرید و قبل یا بعد از طلاق مهریه را به شرطی که نبخشیده اید مطالبه کنید و

عیارسنجی طرح بنزینی و سناریوهای جایگزینی که قابل طرح بود

سیاه و سپید طرح بنزینی

محمد حتگو

نویسنده

سودجویی و تخلف برخی عرضه کنندگان کالا و خدمات اتفاق افتاده است. البته این تنها مسئله مطرح نیست، پیشتر نکات قابل توجه دیگری نیز در خصوص اهداف این طرح بیان شده بود. بنا بر اعلام مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری، طرح اخیر چهار

بنزین را به خودرو بدهیم یا افراد؟

شاید بتوان گفت مهم ترین سوال در خصوص نحوه توزیع هدفمندتر بنزین در کشور این است که یارانه پنهان و پیدای بنزین را به افراد بدهیم یا خودروها؟ نوع پاسخ به این سوال، راهکارهای مختلفی را پیش رو خواهد گذاشت که شاید به ذهن هر ایرانی پس از سهمیه بندی بنزین رسیده باشد. با این حال، در این قسمت به مزایا و معایب هر روش اشاره خواهیم کرد.

الف- طرح های بر مبنای اختصاص سهمیه به خودروها

به طور کلی سهمیه بندی راهکاری برای مهار مصرف و در مرحله بعد سوء مصرف آن یعنی قاچاق است. این موضوع به نوبه خود منجر به آمادگی در برابر تحریم های احتمالی بنزین و ایجاد امکان کنترل خودروها از نظر پرداخت عوارض، کنترل کیفی سالانه و ... نیز خواهد شد. با این حال، عیب بزرگ این روش، بهره مندی صاحبان خودرو و نه عامه مردم از یارانه های بنزین است. با این توصیف، از میان راهکارهای پیشنهاد شده برای سهمیه بندی می توان به چهار مورد زیر اشاره کرد:

۱- سهمیه بندی به روش فعلی: این روش که پیشتر نیز در کشور اجرا شد، مزایای گفته شده را دارد. به علاوه این که با ابزارهای سهمیه بندی نظیر کارت سوخت خودرو می توان امکان کنترل معاینه فنی، پرداخت عوارض، بیمه و جرایم وسایل نقلیه و نیز اخذ عوارض جدید از خودروهای پرمصرف را نیز فراهم آورد. با این حال، نارضایتی از میزان سهمیه تخصیص یافته، برخی پیچیدگی ها در حساب و کتاب شرکت ملی پخش و جایگاه داران، امکان بروز تورم ناشی از تعیین قیمت آزاد و نیز در صورت وضع سهمیه برای عموم خودروها، بهره مندی بیشتر خانوارهای دارای چند خودرو از معایب آن است.

۲- سهمیه بندی با کارت سوخت آنلاین: در این روش، در حقیقت به جای کارت سوخت از کارت های بانکی برای شارژ سهمیه خودروها استفاده می شود. عرضه بنزین صرفا با کارت انجام خواهد شد. قیمت بنزین سهمیه ای معادل ۱۵۰۰ تومان تعیین می شود که مابه التفاوت قیمت جدید و قبلی به کارت بانکی مالکان خودرو واریز می شود. بدین ترتیب علاوه بر مزایای گفته شده در ابتدای این بخش، سهمیه به فرد دارنده خودرو و نه خود خودرو اختصاص می یابد. به این ترتیب، فرد بعید است کارت بانکی خود را در اختیار دیگری قرار دهد. بنابراین قدرت اعمال افزایش بنزین فقط بر پرمصرف ها فراهم می شود. ضمن این که جایگاه داران چالش های اجرایی کمتری در ارتباط با شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی خواهند داشت. البته در این روش تعیین قیمت بنزین آزاد نیز ممکن است معایب تئوری را به همراه داشته باشد.

۳- ترکیب کارت سوخت و مالیات جدید بر مصرف بنزین: در این روش با افزایش مصرف خودرو پس از میزانی مشخص، قیمت بنزین افزایش می یابد. بر این اساس امکان اجرای این شیوه وجود خواهد داشت که قیمت بنزین ثابت باقی بماند. اما به ازای مصارف بالاتر، نرخ های بیشتر به عنوان مالیات بر مصرف از مالکان خودرو دریافت شود. بر این اساس، این روش ضمن مزایای گفته شده در ابتدا، منابع مالی جدیدی برای دولت ایجاد خواهد کرد. با این حال، از آن جا که همه منابع به دست آمده مستقیم به مردم بر نمی گردد، ممکن است نارضایتی به همراه داشته باشد.

۴- ترکیب کارت سوخت و مالیات بر ارزش افزوده: در این روش از ابزار مالیات بر ارزش افزوده که طبق گزارش مرکز

پژوهش های مجلس تا قبل از سهمیه بندی، به میزان ۲۰ درصد تعیین و در قیمت بنزین گنجانده شده بود، می توان استفاده کرد. تا قبل از سهمیه بندی بنزین، قیمت پایه بنزین حدود ۷۰۰ تومان بود که در عمل بر مصرف بنزین مشمول ۲۰ درصد مالیات بر ارزش افزوده و ۱۰ درصد عوارض شهرداری تعلق می گرفت. بنابراین می توان با تغییر این نرخ ها به طور هدفمند، مصرف، یا تامین سیاست هایی نظیر کنترل آلودگی هوا در روزهای خاصی را هدف گرفت. مثلاً نرخ عوارض شهرداری در شود از منابع در آمدی جدید ضمن ایجاد درآمد برای دولت، در تامین سبد کالا، گسترش حمل و نقل عمومی و ... نیز استفاده شود. با این حال، از آن جا که همه منابع به دست آمده، مستقیم به مردم بر نمی گردد، می توان گفت ممکن است با نارضایتی مردم همراه باشد.

ب- طرح های بر مبنای اختصاص سهمیه به افراد

همان گونه که اشاره شد، عیب بزرگ سهمیه بندی بنزین، امکان برخورداری مالکان خودرو از یارانه های پیدا و پنهان بنزینی است. با این حال، در صورتی که هدف، پوشش این نقیصه باشد، اختصاص بنزین به افراد به جای خودرو راهکار عادلانه تری است. به طوری که ضمن افزایش یا حتی می شود آزادسازی قیمت بنزین، افراد اختیار فروش یا مصرف سهمیه بنزین خود را دارند. بدین صورت بدیهی است که زمینه ایجاد تورم بیشتر مهیا خواهد شد. ضمن این که همگان باید درباره ساز و کارهای معامله سهمیه بنزین اطلاع کافی داشته باشند. از سوی دیگر در شهرهای بزرگ که مصرف بیشتر بنزین اجتناب ناپذیر است، امکان نارضایتی بیشتر به دلیل محدودیت سهمیه وجود دارد. در هر حال، می توان به طرح مرکز پژوهش های مجلس در

این باره اشاره کرد. جزئیات این طرح حاکی از آن است که به هر ایرانی دارای یک ملی (به جز ساکنان خارج کشور)، به اندازه مشخصی اعتبار استفاده از بنزین به طور ماهیانه تعلق می گیرد. این سهمیه ها به جای کارت سوخت در کارت ملی هوشمند افراد یا کارت بانکی بارگذاری می شود. قیمت بنزین در این طرح براساس درصدی از قیمت فوب تعیین می شود (مثلاً ۹۰ درصد قیمت فوب اکنون حدود ۳۰۰۰ تومان) و در مقابل به هر ایرانی، معادل مابه التفاوت ارزش ۲۰ لیتر بنزین نسبت به قیمت پایه ۱۰۰۰ تومانی یعنی ۴۰۰۰ تومان در کارت اعتباری سرپرست خانوارها، تخصیص می یابد. قیمت پایه بنزین بر مبنای هر لیتر ۱۰۰۰ تومان در نظر گرفته شده و قیمت دوم بر مبنای نرخ ارز سامانه نیما و ۹۰ درصد قیمت فوب تعیین خواهد شد. طبق این طرح، دولت در آمدی بابت فروش بنزین اضافه بر نیاز کشور خواهد داشت که می تواند صرف سرمایه گذاری در حمل و نقل عمومی شود.

از سوی دیگر اعتبار تخصیص یافته در کارت فقط قابلیت پرداخت برای هزینه بنزین در پمپ بنزین ها، پرداخت قبض برق و آب و گاز طبیعی خانوارها، کرایه اتوبوس و مترو، و طول ماه را دارد و در پایان ماه در صورت باقی ماندن اعتبار در کارت، به صورت نقد از خودپردازها قابلیت برداشت خواهد داشت. در این روش سیستم کارت سوخت برخط خواهد بود.

همان گونه که از جزئیات این طرح پیداست، افراد فاقد خودرو نیز از یارانه پنهان بنزین برخوردار می شوند. ضمن این که امکان مهار تقاضا، آمادگی در برابر تحریم واردات بنزین، محدود کردن امکان قاچاق، قیمت گذاری شناور برای نرخ دوم و امکان شکل گیری بازار بنزین مازاد وجود خواهد داشت. اما از سوی دیگر و در بیان معایب این طرح باید گفت رفاه خانوارهایی که سهمیه تعلق گرفته به آن ها کمتر از مصرف آن هاست کاهش می

در گزارش هفته

گذشته دخل و

خرج، با یک محاسبه

ساده و مستقیم نشان

دادیم که با فرض

تورم ۴ درصد، مازاد

بودجه خانوار نسبت

به قبل از سهمیه

بندی، از دهک هفتم

به بعد منفی خواهد

شد. همچنین این

تغییر منفی با فرض

تورم ۸ درصدی

یعنی تورم روانی

اضافه ۴ درصد، از

دهک سوم به بعد

مشاهده می شود.

هیچ لزومی بر تقارن طلاق و تعیین تکلیف مهریه وجود ندارد. می توانید طلاق بگیرید و سال ها بعد در خصوص مهریه تصمیم گیری کنید .

یا این که اصلا می توانید طلاق نگیرید و مهریه را به اجرا بگذارید.

سجاد حاجبی خانیکی
کارشناس ارشد حقوق ثبت اسناد و املاک

هدف عمده کنترل قاچاق سوخت، توزیع عادلانه یارانه ها، کنترل مصرف بنزین و ایجاد منابع مالی برای اصلاحات ساختاری را دنبال می کند. با این حال، جز درباره کنترل قابل توجه قاچاق و تا حدی مصرف بنزین، به نظر نمی رسد نیل به اهداف دیگر حداقل پایدار بماند بنابراین تدابیر بعدی در این زمینه مورد نیاز است.

با این وصف در گزارش پیش رو مروری خواهیم داشت به برخی از راهکارهای موجود که با پشتوانه کارشناسی ارائه شده اند. در ادامه نیز مروری بر نقاط ضعف و قوت طرح فعلی سهمیه بندی بنزین خواهیم داشت.

یابد. (عموماً در خانوارهای دو نفره و یک نفره)، همچنین به سبب افزایش قیمت بنزین آزاد، این طرح آثار تورمی خواهد داشت که به خصوص برای خانواده‌های متوسط بیشتر از خانواده‌های فقیر منجر به رشد هزینه های خانوار خواهد شد. از سوی دیگر امکان سیاست گذاری درباره قیمت بنزین براساس مصرف از بین خواهد رفت.

سهمیه بندی کنونی، طرحی که به تکمیل و اصلاح نیاز دارد

دولت در شرایطی طرح سهمیه بندی را اجرا کرد که مصرف بنزین به روند بی سابقه ای رسیده بود. ضمن این که به دلیل تفاوت زیاد قیمت بنزین در داخل و خارج از کشور، پدیده قاچاق بنزین نیز به طور جدی مطرح بود. بنابراین می توان گفت که در وهله اول، اجرای سهمیه بندی می تواند قاچاق را کنترل کند. با این حال، دولت به منظور اجرای عادلانه تر طرح، تصمیم گرفته است که همه منابع حاصل را بین مردم بازتوزیع کند. موضوعی که به یک چالش در برابر این طرح تبدیل خواهد شد. زیرا به نظر می رسد تبعات تورمی این طرح، بخش عمده ای از مزایای عدالت گرایانه یارانه بنزینی را بپوشاند. در گزارش هفته گذشته دخل و خرج، با یک محاسبه ساده و مستقیم نشان دادیم که با فرض تورم ۴ درصد، مازاد بودجه خانوار نسبت به قبل از سهمیه بندی، از دهک هفتم به بعد منفی خواهد شد. همچنین این تغییر منفی با فرض تورم ۸ درصدی یعنی تورم روانی اضافه ۴ درصد، از دهک سوم به بعد مشاهده می شود.

اما در سطحی بالاتر، به نظر نمی رسد این طرح حداقل در کوتاه و میان مدت، درد زیادی را از بودجه دولت دوا کند. چرا که اولاً منابع حاصله، صرف جبران کسری بودجه دولت نخواهد شد. ثانیاً به رغم اظهار دولت مبنی بر صادرات مازاد بنزین به دست آمده، برخی کارشناسان خبر داده اند که هنوز، زیرساخت های لازم برای صادرات بنزین در کشور مهیا نیست.

همچنین در مراحل بعدی، باید مراقب بازگشت روند صعودی مصرف بنزین بود. اگر چه در کوتاه مدت، قطعاً باید انتظار داشت که با سهمیه بندی بنزین، مصرف سوخت کاهش یابد، اما همان گونه که تعقیب روند مصرف سوخت در دوره قبلی سهمیه بندی بنزین نشان می دهد، بعید نیست آفت مصرف سوخت به دلایل مختلف نظیر امکان گسترش بازار خودرو و نیز تغییر نیافتن محسوس فناوری مصرف سوخت خودروها مقطعی باشد. چاره این امر، تحول اساسی در فناوری تولید خودروهای داخلی یا تعرفه واردات خودروهای با کیفیت است.

در زمینه بازگشت مصرف بنزین همچنین باید توجه داشت که امکان هضم شوک وارد شده به بودجه خانوارهای دارای خودرو و بازگشت خانوارها به الگوی درآمدت مصرف سوخت نیز وجود دارد. اهمیت این مسئله با توجه به وجود تورم در اقتصاد کشور و کاهش اهمیت نرخ بنزین در بودجه خانوار (در صورت اصلاح نشدن مجدد آن) بیش از پیش آشکار می شود. این ها همه در شرایطی است که لزوم افزایش عرضه سوخت های جایگزین نظیر CNG یا تولید خودروهایی که موتور آن ها با پایه این سوخت کار کند، وجود دارد.

با توجه به جمیع این جهات، به نظر می رسد طرح کنونی نه صددرصد غلط و منفی و نه صد درصد مثبت است. بلکه قدمی است که باید با اقدامات تکمیلی بعدی و تقویت ابعاد مثبت آن، در آینده تکمیل یا اصلاح شود.

هر چه سریع تر بهبود یابند. یک قابلمه پر از آب را روی گاز بگذارید، هنگامی که به نقطه جوش رسید، حوله تمیزی را روی سر خود بگیرید و بخارهای حاصل از آن را نفس بکشید. بخور گرم نقش به سزایی در به سلامت گذراندن فصل سرما دارد.

❸ در این فصل وعده های غذایی خود را کمی گرم تر از فصول دیگر سال مصرف کنید!

از خوردن وعده های فست قودی،پلوپی و...بپرهیزید، به سراغ مصرف موادی با طبع گرم تر و ارزش غذایی بالاتر بروید. انواع سوپ جوسوپ شیر،سوپ تره فرنگی،اشکنه،آبگوشت، انواع فرنی با شیره های انگور،توت و خرما و حتی یک لیوان شیر گرم با خرما نیز می تواند وعده سالم،کم هزینه و مناسبی برای این فصل باشد. برای امتحان می توانید هزینه های تهیه یک وعده سنگین و سرشار از مواد نامناسب مانند پیتزا،انواع برگر و فست فود را با هزینه تهیه یک وعده سوپ جو مقایسه کنید.

❹ اگر در این فصل با رعایت تمام نکات دچار انواع سرماخوردگی شدید!

باتوجه به هزینه های درمان، اقلام دارویی خود را تا تمام شدن دوره اش مصرف کنید!

بسیاری از مردم مصرف داروهای خود را حتی به نصف نیز نمی رسانند و همین موضوع باعث می شود تا بیماری به طور کامل برطرف نشود و دوباره با کوچک ترین عاملی مریضی به بدن شما باز گردد.

نشتی،مشکل در لوله ها و گازرسانی و... نداشته باشد. در مرحله بعد باید اعضای خانواده در زمینه تغییر فصل توجیه شوند. چراکه بسیاری از خانواده ها انتظار و توقع دارند با همان پوشش بهاری و تابستانی، فصل پاییز و زمستان را پشت سر بگذارند.

لباس های زمستانی خود را دو قسمت کنید:

۱. بخشی که مربوط به داخل خانه است

۲. بخشی که مربوط به بیرون خانه و فضای اداری،مدرسه و خیابان است.

لباس های مربوط به خانه را حتما هنگام رسیدن به منزل بپوشید تا شعله کمتری از گاز و بالطبع هزینه کمتری از قبض آن نیز بر دوش شما باشد.

❸ بخور بگیرید!

حتی اگر در منزل خود دستگاه بخور ندارید،یک قابلمه پر از آب مشکل شما را حل می کند. بخور دادن از سال ها پیش بین مردم رواج داشته و برخی با اضافه کردن روغن ها و عرقیات گیاهی مانند آویشن به اندکی آب در حال تبخیر صورت و مجاری تنفسی خود را بخور می دادند. این روزها بیشتر مردم هنگام آلودگی هوا یا وقتی دچار سرماخوردگی هستند از دستگاه بخور استفاده می کنند تا مقاومت بدن در برابر بیماری بیشتر شود و

درزگیرهای جیب!

حانه زحمکش

روزنامه نگار

کم کم سرما در جان شهر نفوذ می کند و مردم شال و کلاه کتان در کوچه پس کوچه های پاییزی شهر قدم می زنند. این روزها علاوه بر صدای خش خش برگ ها و پیچیدن باد پاییزی میان شاخه ها،صدای سرفه نیز می آید. سرفه هایی که خستگی و بی رمقی را فریاد می زند. هنوز هم می توان جان دوباره ای به پاییز هزار رنگ شهر بخشید. برای زبستی بهتر در فصل پاییز می توان از راهکارهای اقتصادی نیز بهره گرفت.

❶ با شروع فصل سرما باید مصرف ویتامین ث را در اولویت سبد غذایی خانوار خود قرار دهید تا کمتر دچار سرماخوردگی شوید!

فلفل سبز،شلمه،پرقال،نارنگی،جعفری تازه،شاهی،کیوی، کلم قرمز و...از منابع غنی ویتامین ث هستند. هزینه تهیه این مواد در بازار قطعاً از هزینه های درمان و ددرسهای پیش روی آن کمتر است. بنابراین مصرف ویتامین ث را حتما مورد توجه خود قرار دهید.

❷ با فرا رسیدن فصل پاییز هزینه قبض های گاز سرسام آور می شود و آخر ماه خانواده شما را شگفت زده می کند.

قبل از انجام هر کاری ابتدا باید سلامت وسیله گرمایشی خود را بررسی کنید تا